

پایداری

برای «عصرهای کریسکان» جای خالی فرم

سمیه جمالی
نویسنده

❗ در آثاری که تحت عنوان خاطره جنگ دسته‌بندی می‌شوند، بیش از هر عاملی به ارزش محتوایی و سندی متن توجه می‌شود و اینجاست که به علت ادای دین به ارزش‌ها جای بسیاری عوامل خالی می‌ماند. مثل نثر، تخیل، فرم کار و تمهیدات داستانی. البته به این معنی نیست که هیچ نویسنده‌ای در این حیطه نثر خوبی ندارد یا توجهی به عناصر داستانی نمی‌کند. به هیچ عنوان این‌گونه نیست حتی در انتخاب زاویه دید و زاویه برخی از نویسندگان راوی اول شخص را انتخاب نمی‌کنند هرچند خاطرات از زبان شخص او باشد یا زمان را خطی انتخاب نمی‌کنند.

یکی از کتاب‌هایی که بیش از محتوا فرمش نظر من را جلب کرد «عصرهای کریسکان» بود. این کتاب که خاطرات امیر سعیدزاده معروف به سعید سردشتی است به شکلی متفاوت از زبان او و همسرش روایت شده. سعید که آزاده است و زمانی زندانی کومله‌ها بوده با این‌که خودش اهل کردستان است هیچ فرقی برای زندانبان ندارد با یک پاسدار غریبه. یک فصل را آقای سعیدزاده روایت می‌کند و فصل دیگر را همسرش. گاه یک خاطره مشترک را از دو زاویه دید که به آن اشراف دارند نقل کرده‌اند و گاه خاطره‌ای

متفاوت که دیگری در آن نقشی نداشته است.

در خاطرات دیگری هم این فرم استفاده شده ولی این کات خوردن شبیه فیلم سینمایی است که دوربین از یک صحنه به صحنه دیگری کات می‌خورد و حالا بیننده صحنه‌ای را که تا پشت در دیده؛ همراه دوربین داخل شده و بقیه را تماشا می‌کند. این فرم به همراه نثر خوب باعث تمایز کتاب آقای گلزار شده. عمدتاً چنین فرمی برای نوشتن خاطرات شهیدی انجام می‌شود که مصاحبه‌کننده با تعدادی از یاران او گفت‌وگو کرده. در آخر ویرایش و کار ادبی چندانی روی آن انجام نشده و هر فصل با نام راوی منتشر می‌شود. این کتاب‌ها معمولاً عجولانه ارائه شده و فاقد ارزش ادبی هستند.

عصرهای کریسکان می‌توانست شبیه یک رمان شود، اگر نویسنده براساس یک پلات مشخص و پافشاری بر نقطه امتیاز محتوا، مضمون را می‌آفرید. سعیدزاده، تنها رزمنده اسیر کومله و دموکرات نبوده که خاطراتش ثبت شده اما نقطه قوت او این است که با اغلب این آدم‌ها آشنا و هم محلی بوده، زن و فرزندانش هر روز با اینها چشم در چشم می‌شده‌اند و حالا برخورد افراد، با شخصیت‌های داستان، می‌تواند نقش‌آفرین باشد. البته به این مطالب اشاره شده ولی نه به عنوان نقطه اتکا و انتخاب و توجه نویسنده. عصرهای کریسکان در نوع خود اثری قابل توجه است که می‌تواند از بعد ادبی هم بررسی شود. حتی جا دارد از روی آن یک نسخه سینمایی ساخته شود و در این برهه از تاریخ کشور که کومله و تجزیه طلب در کردستان دوباره خودنمایی می‌کنند منشأ اثر باشد. ❗

نگاهی به کتاب «او فاطمه است» که به تازگی روانه بازار نشر شده است

راهی برای شناخت «گوهر هستی» و «تراز سبک زندگی»

سیره اخلاقی فاطمه شامل ابعاد مختلف سیره سیره‌های ایشان می‌شود. مانند سیره همسرمداری، تربیت فرزند، خانه‌داری، عبادی، معنوی و همچنین دیگر جنبه‌هایی مانند سیره اخلاقی ایشان هم شامل آداب و اخلاق اجتماعی که در تعامل با دیگران است.

این کتاب دارای سه بخش و هر

بخش شامل چند فصل می‌شود. بخش اول تحت عنوان «حیات و شخصیت فاطمه» شامل زندگی‌نامه در فصل یک، سیره فاطمه در فصل دو، اوصاف، فضایل و منزلت فاطمه در فصل سه و حوادث پس از رحلت پیامبر، در فصل چهارم است.

همچنین فصل اول از بخش دوم که با عنوان «حکمت و معارف فاطمه» است، درباره منابع معارف، فصل دوم درباره معارف نظری، و فصل سوم درباره معارف عملی از دیدگاه فاطمه است. همچنین بخش سوم این کتاب تحت عنوان «فاطمه در دیدگاه‌ها»، در فصل اول به «فاطمه از نگاه» و در فصل دوم به «فاطمه در منابع» می‌پردازد.

کتاب او فاطمه است، با بازآفرینی زهره یزدان پناه قره‌تپه، در ۳۳۸ صفحه و با قیمت ۱۲۰ هزار تومان از سوی مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر روانه بازار نشر شده است که خواندنش را در این ایام، توصیه می‌کنیم.

کتاب «او فاطمه است» با بازآفرینی زهره یزدان پناه قره‌تپه از سوی مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر روانه بازار نشر شده است.

همه خلقت بهانه‌ای است برای آفرینش نور درخشان دیگری از انوار پرتلاو اهل بیت (ع) و گواه و حجتی است بر این‌که دختر گرامی رسول خدا (ص)، در عبودیت، انسان کامل است و به همین دلیل نیز فاطمه زهرا (س)، برای همه بشر در همه زمان‌ها و همه مکان‌ها الگویی است بی‌بدیل و چنین است که درباره دختر گرامی خاتم الانبیا حضرت محمد مصطفی (ص)، فقط می‌توان گفت: و او فاطمه است. گوهر هستی و تراز سبک زندگی.

در چگونگی نگارش این اثر که تنها مرجع آن، جلد اول تا سوم دانشنامه فاطمی (نشر پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی) بوده است، به علت سهل و ممتنع بودن موضوع اثر و متن آن، روال خاصی طی شده است.

در نظر گرفتن مخاطب عام به ویژه زنان و دختران و نیز قشر جوان و دانشگاهی جامعه، ضرورت ایجاد زمینه برای ارتباط سهل آنها با متن اثر، نیازمند رعایت حتی الامکان نکاتی در نگارش اثر بود که سرآمد حاصل آنها، نثر روان و ساده نویسی و همچنین به رغم مطالب جدی و استدلالی در فرازهای معارف اعتقادی متن، حتی المقدور، توأم کردن با نثر ادبی به قلم نگارنده است، به همراه پایبندی به مستندات.

هرچه مطلوبیت است، مرهون عنایت آن بانوی نور و گوهر هستی بوده است و هر چه کاستی، مرهون قلم قاصر نگارنده.

فاطمه دارای مقام عصمت است و معصومه‌ای است که شناخت رفتار و سیره ایشان نقش بسیار مهمی در ترکیه و تربیت انسان‌ها به ویژه زنان و دختران در عصرهای مختلف دارد.

یادداشتی بر کتاب «آفتاب در حجاب» اثر سید مهدی شجاعی

نفر ششم پنج تن

ایشان در سخنان‌شان معیارهایی بیان کردند تا برای همیشه ظالمان و مظلومان را بتوان شناخت. سید مهدی شجاعی در کتاب آفتاب در حجاب سراغ این شخصیت بزرگ و رفتارها و گفتارهای مهم ایشان رفته است و تلاش کرده تا زندگی ایشان را بیش از پیش برای مخاطبان بیان کند.

بستر اصلی روایت نیمه اول کتاب، روز عاشورا است اما در خلال روایت وقایع و اتفاقات، نویسنده به خوبی گریزهای زیادی به وقایع مربوط به حضرت رسول (ص)، امام علی (ع)، حضرت زهرا (س) و امام حسن (ع) زده است. این گریزها مربوط به ماجراهایی هستند که یا ریشه‌ای از کربلا در آن است یا مرتبط با حضرت زینب (س) و ویژگی‌های ایشان است. اما نیمه دوم کتاب، حضرت زینب (س) را در وقایع پس از شهادت امام حسین (ع) در روز عاشورا به تصویر می‌کشد. جایی که بروز و ظهور همه صفات و ویژگی‌های حضرت است. سال‌ها زندگی و تعلیم نزد بزرگ‌ترین و والاترین بندگان مقرب خدا یعنی پنج تن آل عبا، ایشان را به چنین حد اعلایی رسانده که در شرایط بسیار سخت بعد از واقعه عاشورا توانستند چند کار بزرگ را به سرانجام برسانند. حفظ جان امام سجاد (ع) و زنان و کودکان اهل بیت در اوضاع سخت بعد از جنگ و حمله به خیام و ساماندهی بازماندگان اولین کار جدی و بزرگ ایشان بود.

از مهم‌ترین ویژگی‌های این اثر درخشان، قلم و بیان آن است. نویسنده با بیانی شیوا و احساسی زندگی حضرت را بیان کرده که موجب اثرگذاری بیشتر محتوا شده است.

حضرت زینب (س)، شخصیتی خمیده و مدام در حال گریه نبودند! قطعاً تحمل غم سخت و سنگینی مانند روز عاشورا، بسیار سخت است و فشار بسیاری بر هر شخصی وارد می‌کند اما تمایز حضرت زینب (س) در این مسئله اینجاست که ایشان با وجود تحمل چنین داغی، با صبری فراوان و مثال‌زدنی، توانستند جریان را راهبری کنند که تا امروز ماندگار شده است. این ویژگی ایشان می‌تواند الگویی

محمد رضا
خراسانی زاده

منتقد ادبی

بسیار خاص و مهم برای همگان باشد. جایگاه حضرت زینب (س) در بین فرزندان امامان معصوم، بسیار نزدیک به خود معصومین است.

نقش سازنده و اثرگذار ایشان در ماجراهای پس از واقعه عاشورا بر کسی پوشیده نیست و اگر خطبه‌ها و حرکات روشنگرایانه، مقتدرانه و ضد ظلم ایشان نبود، عاشورا در کربلا می‌ماند و به هیچ وجه علنی و جهانی نمی‌شد و یزید و یزیدیان می‌توانستند خودشان را تطهیر کنند و این حضرت زینب (س) و امام سجاد (ع) و دیگر افرادی که در ظاهر در قالب اسیر اما در اصل در قامت آزادگانی بلند مرتبه بودند که توانستند چهره واقعی ظالمان را برملا کنند و آنان را هم به مردم زمان خود و هم به آیندگان بشناسانند.

کار حضرت زینب (س) محدود به زمان خود نبود و

